

for Universitetet til at bestride dets Fornødenheder med. Jeg tror nu, at Kommunitetet og Universitetet staa i en ikke saa fjern Forbindelse med hinanden. Da vi havde faaet et Universitet her i Landet, og der var beskikket Professorer, var Universitetet alligevel ikke kommet istand, thi vi manglede Et, der manglede Studeenter. Det kunde ikke hjælpe, at det hele Apparat var der, og at Lærerne vare der, naar der ikke tillige var Studeenter. Men det var en fattig Tid, og derfor oprettede man Kommunitetet til at understøtte trængende Studerende, saaledes at vi ikke alene fik Professorer og Universitet, men ogsaa fik Lærlinge ved Universitetet. Det var vistnok den første Oprindelse til Kommunitetet. Naar nu Kommunitetets Kasse er overfyldt, da kan jeg ikke se, at der er det Mindste iveien for at tage noget af denne Overflødighed til Hjælp for Universitetet, for deraf at bestride dets Fornødenheder. Smidlertid kan jeg i Meget sympatijere med de Udtalelser, som kom fra det ærede Medlem for Rjøge (Sprup), fra min ærede Sidemand (Dahl) og fra det ærede Medlem for Ribe (Bust). Jeg for min Part kan ikke paa nogen Maade være med til at plyndre Kommunitetet, saaledes at det bliver ude af Stand til at fyldestgjøre sin Opgave. Jeg betragter det som noget sandt demokratisk, at vi gjøre Udgangen til den lærde Skole og Universitetet saa let tilgængelig som muligt. Jeg tror, vi have handlet meget lidt demokratisk tidligere ved f. Ex. at forhøje Skolepengene ved de lærde Skoler. Jeg vilde ikke kunne være med til at plyndre Kommunitetet, saaledes at det bliver ude af Stand til at løse sin Opgave, men jeg tror heller ikke, der er nogen Fare derfor. Jeg er aldeles overbevist om, at naar den høitærede Kirke- og Undervisningsminister har fremsat dette Lovforslag, kan der ikke være nogen Fare i den Retning. Thi det erkjende vi Alle, at netop for saadanne Formaal, som det er Kommunitetets Sag at fremme, har vor nuværende Kirke- og Undervisningsminister aabent Die og klar Sands. Jeg vil ikke sige, at Universitetet gaar til Grunde, hvis dette Forslag ikke bliver ophøjet til Lov. Jeg har det Haab, at der da gennem Finantsloven vil blive bevilget det Tilstrækkelige. Men jeg vilde dog foretrække, at vi fik det igjennem en særlig Lov fremfor gennem Finantsloven, og jeg kan heri henholde mig til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling). Jeg skal kun tilføie, at jeg for mit Bedkommende ønsker, at Finantsloven maa blive saa fri som mulig for alvorlige Tvistepunkter. Svad det fører med sig, at politiske Kampe føres paa Finantsloven, have vi Alle en Erfaring for. Vi have Erfaring for, at det kan føre til Tilstande, som Ingen af os ønsker, selv om der kan være forskellig Mening imellem os om disse Tilstandes Lovlighed.

Formanden (R a b b e): Med Hensyn til Spørgsmaalet om Universitetets indre Reformers skal jeg tillade mig at gjentage den Bemærkning, at de ganske vist kunne sættes i Forbindelse med den nærværende Sag, men at de dog væsentlig ligge udenfor den, og at Forhandlingerne vilde faae en unaturlig Bredde, hvis de her gjordes til selvstændig Gjensind for Drøftelse.

Bust: Overfor de Bemærkninger, som den ærede sidste Læser kom med, kunde der være stor Anledning for mig til aldeles at frasælbe Ordet. Jeg maa overfor denne Udtalelse anvende det gamle Ord: Jeg tænkte det nok. Det vilde have forundret mig, om ikke den Slags Udtalelser fra den Side havde lydt til os Røgsfolk, som have fordriftet os til under denne Sags Behandling med stadigt Hensyn paa den finansielle Side at tale med derom. Det havde forundret mig, om det ikke havde lydt til os fra den Side, at vi i Grunden snakkede med om Noget, som vi ikke kjendte til, og at vi derfor helst burde tie stille. Sa, hvis det her gjaldt om en indgaaende Drøftelse af, hvorledes Universitetet skulde ordnes, hvad det Indre angik, da vilde jeg paa ingen Maade anse mig for kaldet til at give Raad, thi jeg vil indrømme, at dertil har jeg ingen som helst Bemyndigelse. Jeg skal ogsaa sige til de Herrer paa den anden Side, som ere Modstandere af mig og mine Bemærkninger med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, at de i alt Fald i deres Udtalelser igaar og iforgaars optraadte saaledes ved deres Bemærkninger lige overfor os, at jeg ikke fik det Indtryk, at de havde den Opfattelse af mig og mine Meningsfæller, at vi havde givet os til at snakke om Noget, vi ikke kjendte. Lige overfor de Spørgsmaal, som angaa Universitetets indre Ordning, tror jeg i alt Fald — og jeg antager, de Herrer paa den anden Side have samme Opfattelse — at jeg er optraadt saa besteden som vel muligt. Naar jeg i mit Foredrag forleden Dag kom til at nævne Universitetets indre Ordning, da var det nærmest som spørgende og ikke som raadgivende eller som den, der vilde sige, at man skulde omkalfatre det paa en bestemt Maade. Derfor tror jeg ogsaa, at jeg er berettiget til at tage Ordet idag igjen dels for at besvare Indvendinger, der ere fremkomne imod mine Udtalelser, dels for at udtale mig om den rent finansielle Side af Sagen, som jo enhver Rigsdagsmand kan tale med om; jeg føler mig nemlig overbevist om, at det ærede Medlem ikke vil betage mig min Ret til som Folkerepræsentant her i Thinget at tale med om den finansielle Side af Sagen. Det ærede Medlem kom ind paa adskillige Ting i sit Foredrag, og blandt Andet opkastede han et Spørgsmaal, som jeg tænker, den ærede Formand vil give mig Lov til i Røst at besvare. Det ærede Medlem kom ind paa en Udtalelse fra det ærede Medlem for Kjøben-